

Thực trạng và giải pháp nâng cao chất lượng công tác thanh tra, kiểm tra của ngành Giáo dục và Đào tạo tỉnh Tiền Giang

Nguyễn Thị Tinh*

*Thanh tra viên, Thanh tra Sở Giáo dục và Đào tạo Tiền Giang

Received: 6/01/2024; Accepted: 15/01/2024; Published: 26/01/2024

Abstract: Grasping public opinion on pressing issues will help leaders make timely decisions in organizing inspections and tests to completely resolve recommendations, feedback, and complaints. Report urgently and effectively, giving people confidence in state management agencies, orienting public opinion in a positive direction, limiting information disturbance and being taken advantage of by bad guys, excited.

Keywords: Propaganda, legal education, resolving complaints and denunciations.

1. Đặt vấn đề

Giáo dục và đào tạo được coi là một trong những mối quan tâm hàng đầu của hầu hết các gia đình có con em trong độ tuổi đến trường nói riêng, của toàn xã hội nói chung. Đó cũng là thể hiện tình cảm, mong muốn chính đáng đối với việc học tập của con em mình. Tuy nhiên, mỗi người do ở những cương vị xã hội khác nhau, nhận thức sẽ khác nhau và cũng có những nhận xét, đánh giá khác nhau về giáo dục. Nhưng nhìn chung, công tác giáo dục ở một số lĩnh vực trên địa bàn tỉnh Tiền Giang vẫn còn một số hạn chế, bất cập. Bài viết đề cập đến thực trạng và giải pháp nâng cao chất lượng công tác thanh tra, kiểm tra của ngành Giáo dục và Đào tạo tỉnh Tiền Giang.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Thực trạng ngành Giáo dục và Đào tạo tỉnh Tiền Giang

Với vị trí địa lý thuận lợi, những năm qua tỉnh Tiền Giang đã có những bước phát triển mạnh mẽ và đạt được những kết quả khả quan ở nhiều lĩnh vực, trong đó có lĩnh vực Giáo dục và Đào tạo đã phát triển từ chất lượng giáo dục đến hiệu quả đào tạo ở các ngành học, bậc học. Năm học 2022 - 2023, ngành Giáo dục và Đào tạo Tiền Giang cơ bản hoàn thành các nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm đề ra theo chỉ đạo của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Tuy nhiên, quá trình thực hiện nhiệm vụ còn gặp nhiều khó khăn (trong việc) liên quan đến lĩnh vực giáo dục, đó là:

2.1.1. Tình trạng lạm thu đầu năm học

Vào đầu năm học, Sở Giáo dục và Đào tạo Tiền Giang ban hành văn bản chỉ đạo các cơ sở giáo dục thực hiện nghiêm việc thu, vận động xã hội hóa giáo dục; thành lập đoàn kiểm tra đầu năm học để kịp thời chấn chỉnh các hạn chế, xử lý sai phạm của cơ sở

giáo dục.

Tuy nhiên, tình trạng lạm thu vẫn xảy ra, ngoài thu quỹ của trường, quỹ lớp, một số cơ sở giáo dục còn đưa ra nhiều khoản thu như: Hỗ trợ mua điều hoà, bình nóng lạnh trang bị cho lớp học, mua đồ dùng dạy học, sửa chữa nhà vệ sinh, xây dựng công trình giáo dục,... Việc lạm thu đầu năm trở thành gánh nặng, áp lực cho CMHS, đặc biệt là những gia đình có hoàn cảnh kinh tế khó khăn.

2.1.2. Vấn đề thêm học thêm (DTHT)

Việc học thêm xuất phát từ nhu cầu của một bộ phận CMHS muốn trang bị thêm kiến thức, kỹ năng cho con em mình, đây là nhu cầu chính đáng, nên việc DTHT là yêu cầu khách quan. Tuy nhiên, do bị lạm dụng, việc DTHT không còn xuất phát từ nhu cầu của người học, mà lại xuất phát từ nhu cầu của người dạy, khiến cho CMHS, học sinh (HS) và xã hội có cái nhìn không tốt về hoạt động này.

Để tạo thêm thu nhập, một số giáo viên gợi ý với phụ huynh là con học yếu cần phụ đạo thêm, vì tương lai của con nên phụ huynh không thể từ chối. Trong quá trình phụ đạo, giáo viên ra những bài tập gần giống bài kiểm tra, bài thi cuối kỳ cho HS làm trước, để HS cho rằng giáo viên ôn “trúng tủ” được điểm cao và tiếp tục học thêm.

Vì vậy, các điểm DTHT cứ tự phát mọc lên, ngành Giáo dục Đào tạo và cả nhà trường cũng không thể kiểm soát được. Bên cạnh đó, DTHT là ngành kinh doanh không có điều kiện, việc cấp phép kinh doanh hoạt động DTHT ngoài nhà trường do Sở Kế hoạch Đầu tư và Phòng Tài chính - Kế hoạch các huyện, thành, thị trên địa bàn tỉnh Tiền Giang thực hiện. Ngành Giáo dục và Đào tạo thiếu cơ sở pháp lý để quản lý, giám sát, xử lý vấn đề DTHT. Do đó, giáo

viên vẫn cố tình dạy thêm đã khiến cho CMHS và xã hội có những nhìn nhận không hay về giáo dục.

2.1.3. Việc tuyển sinh đầu cấp ở bậc mầm non, tiểu học và trung học cơ sở (THCS)) trên địa bàn trung tâm của các huyện, thành, thị

Việc cha mẹ học sinh muốn có hộ khẩu cho con em mình để được vào học tại các trường điểm trên địa bàn trung tâm các huyện, thành, thị là thực trạng từ nhiều năm qua. Xét về nhu cầu xã hội đến tâm lý phụ huynh đều muốn con em được học trường điểm là chính đáng, vì CMHS kỳ vọng các trường này có cơ sở vật chất, đội ngũ giáo viên giỏi, con em sẽ học tập tốt hơn.

Tuy nhiên, thời gian qua CMHS và xã hội có dư luận không tốt về việc tuyển sinh đầu cấp. Theo quy định: HS có hộ khẩu ở đâu sẽ học ở trường thuộc địa bàn đó. Trong một số trường hợp cụ thể, nhà trường có thể xem xét, quyết định.

Đối với công tác tuyển sinh năm học 2023 - 2024, việc xét tuyển sinh đầu cấp ở bậc mầm non, tiểu học hồ sơ tuyển sinh chỉ nộp vào một trường, không được nộp vào nhiều trường. Khi kiểm tra, đối chiếu, nếu phát hiện hồ sơ của trẻ, của HS nộp vào nhiều trường thì hồ sơ đó bị loại và giải quyết đúng địa bàn phổ cập.

Về tuyển sinh lớp 6, bên cạnh việc xét tuyển, một số trường còn tổ chức xét tuyển kết hợp với kiểm tra đánh giá năng lực HS đối với trường hợp HS trái tuyển. Phòng Giáo dục và Đào tạo các huyện, thành, thị đã xây dựng các điều kiện ưu tiên xét tuyển. Các trường cũng đã xây dựng các điều kiện, ưu tiên xét tuyển đối với HS ngoài địa bàn phổ cập. Nếu số HS thấp hơn hoặc bằng chỉ tiêu của trường thì không tổ chức kiểm tra, đánh giá năng lực, chỉ tiến hành xét tuyển. Những HS thuộc diện kiểm tra, đánh giá năng lực nếu không trúng tuyển thì vẫn được xét tuyển vào lớp 6 tại địa bàn quản lý phổ cập.

Việc cấm giải quyết ngoài tuyển ở các trường không đặt ra, nhưng chủ trương của lãnh đạo là giới hạn vấn đề trái tuyển. Vì hiện nay, trên địa bàn các huyện, thị, thành phố số HS rất đông, có lớp vượt sĩ số theo quy định, dẫn đến việc chăm sóc và giáo dục phần nào bị ảnh hưởng.

Trong những năm gần đây, ngành Giáo dục và Đào tạo Tiền Giang đã thực hiện việc luân chuyển, tạo điều kiện cho đội ngũ cán bộ, giáo viên được bồi dưỡng, nâng cao chuyên môn, nghiệp vụ đạt trình độ chuẩn, trên chuẩn để đáp ứng nhu cầu công tác. Do đó, CMHS phải cân nhắc, xem xét kỹ các thông tin về chất lượng giáo dục, cơ sở vật chất, đội ngũ

cán bộ, giáo viên, nhân viên,... không nên chạy theo “đám đông” mà vô tình làm nảy sinh tiêu cực, ảnh hưởng đến quyền lợi giáo dục tương lai về sau của con em mình.

2.2. Tổ chức thanh tra, kiểm tra

2.2.1. Đối với tình trạng lạm thu đầu năm học

Sở Giáo dục và Đào tạo Tiền Giang đã tổ chức các đoàn kiểm tra đầu năm học về các khoản thu, vận động tài trợ, xã hội hóa giáo dục; thường xuyên chỉ đạo, quán triệt các cơ sở giáo dục thực hiện việc vận động, quản lý và sử dụng các khoản tài trợ, viện trợ theo đúng quy định. Kịp thời chấn chỉnh tình trạng lạm thu và thu sai quy định; xử lý hoặc kiến nghị xử lý nghiêm các trường hợp cố tình sai phạm hoặc làm trái quy định của ngành, quy định pháp luật.

2.2.2. Vấn đề DTHT

Ủy ban Nhân dân tỉnh Tiền Giang đã ban hành Quyết định số 01/2024/QĐ-UBND ngày 09/01/2024 Quy định về DTHT trên địa bàn tỉnh Tiền Giang. Quy định nêu rõ đối tượng áp dụng là người dạy thêm, người học thêm, nhà trường, cơ sở giáo dục và các tổ chức, cá nhân khác có liên quan đến hoạt động DTHT. Các trường hợp không được dạy thêm sẽ áp dụng theo Thông tư số 17/2012/TT-BGDĐT ngày 16/5/2012 của Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Quy định về DTHT.

Sở Giáo dục và Đào tạo, tiếp tục tăng cường tổ chức, lồng ghép trong các cuộc thanh tra, kiểm tra về DTHT, qua đó nhắc nhở, chấn chỉnh và xử phạt nghiêm những trường hợp vi phạm quy định.

Đối với Phòng Giáo dục và Đào tạo các huyện, thành, thị chỉ đạo lãnh đạo các trường thực thuộc tiếp tục quán triệt các văn bản quy định, tăng cường quản lý, chấn chỉnh hoạt động DTHT trong toàn thể giáo viên. Thường xuyên kiểm tra, xử lý kịp thời các trường hợp vi phạm.

2.2.3. Việc tuyển sinh đầu cấp ở bậc mầm non, tiểu học và trung học cơ sở

Phòng Giáo dục và Đào tạo các huyện, thành, thị tham mưu Ủy ban Nhân dân phân tuyến tuyển sinh phù hợp; có biện pháp kiểm tra, quản lý chặt chẽ việc thực hiện chỉ tiêu ở các nhà trường, không để xảy ra hiện tượng quá tải ở một số trường. Các cơ sở giáo dục chủ động phối hợp với chính quyền, công an địa phương xác minh thông tin cư trú đối với các trường hợp phát sinh trong quá trình tuyển sinh.

Sở Giáo dục và Đào tạo có kế hoạch tổ chức các đoàn thanh tra, kiểm tra để kịp thời xử lý, chấn chỉnh các sai phạm, hạn chế (nếu có) trong công tác tuyển sinh đầu cấp.

2.3. Một số giải pháp nâng cao chất lượng công tác thanh tra, kiểm tra của ngành Giáo dục và Đào tạo Tiền Giang hiện nay

2.3.1. Tình trạng lạm thu đầu năm học

Các khoản tài trợ, đóng góp tự nguyện phải bảo đảm đúng tính chất tự nguyện, không lợi dụng danh nghĩa tự nguyện đóng góp xã hội hóa để tổ chức thu mang tính cào bằng, áp đặt. Tăng cường công tác chỉ đạo, thanh tra, kiểm tra các khoản thu, chi trong các cơ sở giáo dục.

Xử lý nghiêm đối với người đứng đầu cơ sở giáo dục và trách nhiệm cơ quan quản lý nhà nước về giáo dục trên địa bàn để xảy ra tình trạng lạm thu.

Thực hiện tốt công tác tuyên truyền cho CMHS, Ban đại diện CMHS, giáo viên hiểu và nắm rõ về “Điều lệ Ban đại diện CMHS”, từ đó thực hiện đúng quy định và ủng hộ, tài trợ tự nguyện nhưng không bị “lợi dụng” để thu các khoản thu trái với các quy định pháp luật.

2.3.2. Vấn đề DTHT

Giáo viên thực hiện đúng, đầy đủ các quy định về DTHT. CMHS xác định rõ học lực của con, không tạo áp lực về thành tích học tập; xác định đúng đắn động cơ, mục đích của việc tham gia học thêm, kiên quyết đấu tranh với các biểu hiện tiêu cực trong DTHT.

Các cơ sở giáo dục có tổ chức DTHT trong nhà trường, phải tuân thủ các quy định. Nhà trường phải phân nhóm HS theo năng lực, không dạy cào bằng và phân công giáo viên phụ trách môn dạy thêm theo đúng nguyện vọng của HS. Quán triệt đầy đủ, sâu sắc những chủ trương, quy định của Đảng, Nhà nước, Chính phủ về việc chấn chỉnh những tiêu cực trong DTHT. Tuyên truyền nâng cao nhận thức của giáo viên, CMHS và xã hội về vấn đề DTHT.

Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành các quy định, các văn bản chặt chẽ để tránh việc lạm dụng dạy thêm thu tiền, dạy thêm trái phép.

2.3.3. Việc tuyển sinh đầu cấp ở bậc mầm non, tiểu học và THCS

Phòng Giáo dục và Đào tạo các huyện, thành, thị tổ chức tuyển sinh theo tuyến, có trách nhiệm tham mưu Ủy ban Nhân dân, tổ chức phân tuyến tuyển sinh theo số lượng HS trong độ tuổi, điều kiện dạy học ở từng nhà trường, từng địa bàn. Giải pháp này giúp cho các trường tránh được tình trạng tuyển sinh vượt quá nhiều so với chỉ tiêu ban đầu, trong khi có trường không tuyển đủ chỉ tiêu đề ra, việc này gây lãng phí về cơ sở vật chất, đội ngũ nhà giáo, đặc biệt

gây bức xúc cho CMHS và tạo dư luận không tốt trong xã hội.

3. Kết luận

Đảng và Nhà nước ta đã đặc biệt quan tâm đến giáo dục và ban hành nhiều chính sách quan trọng về giáo dục. Hiện nay, nền giáo dục đã có nhiều thành tựu nổi bật, chất lượng giáo dục từng bước được nâng lên, mạng lưới cơ sở được mở rộng ở tất cả các cấp học, bậc học, ngành học; chương trình giáo dục được đổi mới theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực học sinh; phương pháp giảng dạy theo hướng tích cực cũng được chú trọng. Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống, kỹ năng sống cho học sinh, sinh viên được đẩy mạnh, bảo đảm định hướng xã hội chủ nghĩa trong giáo dục, đào tạo góp phần thúc đẩy đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo.

Do đó, nếu giải quyết, tháo gỡ kịp thời, đúng quy định pháp luật đối với những kiến nghị, thắc mắc về giáo dục thì chắc chắn sẽ tạo thêm được bước đột phá cao về chất lượng giáo dục và sẽ nhận được sự đồng tình, ủng hộ tích cực của CMHS và toàn xã hội, thúc đẩy sự nghiệp giáo dục ngày càng đổi mới, phát triển toàn diện, góp phần quan trọng vào việc thực hiện công cuộc công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước.

Tài liệu tham khảo

- [1]. Chính phủ nước CHXHCN Việt nam (2013), *Nghị định số 24/2021/NĐ-CP ngày 23/13/2021 quy định việc quản lý trong cơ sở giáo dục mầm non và cơ sở giáo dục phổ thông công lập*, Hà Nội.
- [2]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2012), *Thông tư số 17/2012/TT-BGDĐT ngày 16/5/2012 Ban hành quy định về dạy thêm, học thêm*, Hà Nội.
- [3]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2014), *Thông tư số 11/2014/TT-BGDĐT ngày 18/4/2014 Ban hành chế độ tuyển sinh trung học cơ sở và tuyển sinh trung học phổ thông và Thông tư 05/2018/TT-BGDĐT ngày 28/2/2018 sửa đổi bổ sung Quy chế tuyển sinh Trung học cơ sở và Trung học phổ thông*, Hà Nội.
- [4]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2011), *Thông tư số 55/2011/TT-BGDĐT ngày 22/11/2011 Ban hành Điều lệ Ban đại diện CMHS*, Hà Nội.
- [5]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Thông tư số 16/2018/TT-BGDĐT ngày 03/8/2018 Quy định về tài trợ cho các cơ sở giáo dục thuộc hệ thống giáo dục quốc dân*, Hà Nội.
- [6]. Ủy ban nhân dân tỉnh Tiền Giang (2024), *Quyết định số 01/2024/QĐ-UBND ngày 09/01/2024 Ban hành quy định về dạy thêm, học thêm trên địa bàn tỉnh Tiền Giang, Tiền Giang*.